

„Продоволствена сигурност чрез развитие на устойчиво земеделие”

Христина Ангелова

магистър, Икономически университет - Варна

Изхранването на населението на Земята и грижата за природата играят все по-важна роля в плановете и стратегиите на световните организации относно опазването на заобикалящия ни свят и просъществуването на човека. Вероятността от продоволствена криза е проблем, касаещ целия свят, причинена от климатичните аномалии, тенденциите за ускорено увеличаване на световното население и свързаните с тях засилени урбанизационни процеси. В основата на разрешаването на този проблем и повишване качеството на живот стои внедряването на т. нар. устойчиво земеделие. Не случайно се нарича устойчиво, тъй като развитието на този вид земеделие се базира на изискванията за екологична стабилност, задоволяване на текущите и бъдещи човешки потребности от храна и получаването на икономическа облага от самия производствен процес.

По последни данни и прогнози на ООН, населението на Земята през 2050 г. ще надброява 9 блн. жители, което е с 35 % повече от настоящия момент. При това положение повече от логично е потреблението на хранителни стоки да се повиши, а производството им да стане все по-зависимо от разни добавки, подобрители и други съставки с неизвестно съдържание с оглед съкръщаване на производствения процес и по-ниска себестойност. Въпреки, че демографската ситуация в България е такава, че през 2050 г. по прогноза на НСИ ще сме с 2 млн. жители по-малко, съвсем не означава, че продоволствената сигурност не ни касае. През последните години все повече обезлюдяват българските села, за сметка на големите градове, където техните мащаби вече не са в състояние да поемат целия този човекопоток. Съответно градовете се разрастват, а с тях и вторичния сектор за сметка на селското стопанство като отрасъл в икономиката.

МЛАДЕЖКА ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ

СЪВЕТ ПО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ И НАЦИОНАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Обработваемите площи по територията на страната преминават във владение на големите кооперации и производители, които пък от своя страна роботозират и механизират целия производствен процес, добавят изкуствени торове, пестициди и подобрители в почвата и всичко това оказва неблагоприятно въздействие както върху качеството ѝ, така и върху продуктите произлезли от нея. Със стремежа си да модернизираме заобикалящия ни свят, ставаме все по-зависими от технологиите и все повече рушим естествената околна среда, без да се замислим, че реално в нея се изразява нашата най-голяма зависимост и именно тя определя нашето съществуване. Климатичните промени и случващите се природни аномалиите са същинско доказателство за това. Пагубно въздействие върху селското стопанство оказват продължителните периоди на суша или обилни валежи и високи температури през летните месеци и ниските температури без снежна покривка през зимните, защото тогава посевите измръзват.

За да се избегне продоволствената криза и за да подсигури един по-добър и пълноценен живот на нас и нашите деца може да се вземат под внимание следните препоръки:

➤ Водене на политики за насърчаване на крупните земевладелци, както и производителите на храни и фуражи да снижат до минимум използването на изкуствени торове, обогатители за почва, пестициди и други опасни вещества с химичен състав и въвеждане на строги санкции за онези, които превишават максимално допустимите норми.

➤ Нивите и земеделските земи, пренаситени с химикали и опасни вещества, да бъдат засяти с устойчиви култури, които да възстановят естествения баланс на веществата в почвата.

➤ Фермите и крупните земеделски производители да залагат повече на рециклирането и ефективното използване на енергията и водните ресурси.

➤ Мероприятията, които увеличават ерозията на почвата да се заместят с такива, които имат по-благоприятно въздействие върху нея и нейната структура.

➤ В близост до нивите и земеделските земи да има участъци с естествени многогодишни тревни растения, които да служат за естетвена преграда между

МЛАДЕЖКА ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ

СЪВЕТ ПО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ И НАЦИОНАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

урбанизираните и селскостопански райони с цел намаляване праха и вредните емисии във въздуха.

➤ Съвместяване от земеделските производители на растениевъдството и животновъдството, като земите със силно изразени ерозионни процеси бъдат засяти с фуражни култури, които освен като храна за животните, този вид култури се явяват ефективно средство за борбата с ерозията. Освен това добитата от животновъдството органична тор ще служи за обогатяване състава на почвата.

➤ Разработване на практики и управленски политики в областта на селското стопанство, съвместявайки онези подходи, които са най-малко токсични и енергоемки, но същевременно се запази едно високо равнище на производителност и рентабилност.

Напредването на технологиите играе много важна роля за усъвършенстването и повишването на икономическите ползи от производствения процес не само в селското стопанство, но и на всички останали отрасли в икономиката. Нарушавайки естествените природни процеси, ние сами предизвикваме катаклизмите в климата и не само, а това неминуемо оказва негативно влияние върху качеството на живота, който водим и нашата сигурност.

Няма как да не си зададем следния въпрос, който остава отворен, без отговор:

**„Ние не щадим природата,
но защо тогава очакваме тя да пощади нас...?“**